

Høringsuttalense til : FORSLAG TIL NY POSTLOV

Innsendt av lokaPosten as

Kort om høringsuttaler:

Undertegnede har 21 års erfaring som tidligere ansatt i Posten Norge og 13 års erfaring med drift som privat postoperatør på Kongsberg.

(- og undertegnede er dansk, så beklager hvis det skulle være en og annen stavefeil!)

I gamle gamle dager kom noen meldinger frem via en "BUDSTIKKE". Bønder hadde plikt til å viderebringe til neste gard og på den måte kom meldingen etter hvert fram. Posten Norge har et transportsystem som dekker hele landet, dels egen transport og dels med kontraktører. Kunne mann forestille seg at denne transport, som går langs Hovedpostnettet kunne ha med seg ferdig lagt post til de litt mer gravgrendte strøk. Underveis kunne denne post settes av på avtalte plasser – (selvfølgelig forsvarlig sikret) – og lokale bønder med kontrakt kunne da videreformidle til deres område. Returpost/innlevert post kunne da leveres på de samme avtalte plasser og tas med av returbilen i Hovedpostnettet. De snakkes ofte om at bønder trender en attåtnæring for å få det til å løpe rundt økonomisk – noen driver med gardsbutikk – nærmat – sågar oppdrett av fisk, ville det være mulig å uttenke et system hvor en del kunne ha post som denne attåtnæring. Kunne være dem som tok avisene på lørdager til de områder hvor det ikke er egendistribusjon. I tillegg kan det åpnes opp for private kontraktører – f eks kunne lokaPosten få tildelt en rute på kontrakt – evt fast lørdagsomdeling.

Ad aviser: Det er ikke kun utkantstrøk som ikke har avisdekning. Pga uenighet om postkasseplassering får noen mottakere i sentrale strøk sine aviser med Posten Norge – det er ikke mange, men her bør det kanskje tenkes på en form for plikt for private avisdistributører; at de skal levere til alle innen deres definerte område. Kan hende at dette kan løses når spørsmål om postkasseplassering finner sin endelige form. Se kommentar til dette.

Noe jeg ikke helt forstår, er at i et land som Danmark – som er fullt EU-medlem – har Post Danmark for en del år siden sendt brev til samtlige husstander og forlangt at postkassen plasseres i skjullet mellom grunn og vei og i en bestemt høyde! Ser at det i leilighetskomplekser / blokkbebyggelse også har blitt satt opp postkasser på utsiden. Kjenner ikke grunnen til dette, kan jo være fordi de ikke vil utlevere nøkler til eiendommen. Men uansett – hvordan kan det ha seg at man i Danmark kan kreve en slik postkasseplassering – men ikke i Norge??? Her sliter vi fortsatt med postkasser som er plassert i hytt og pine, som er tidskrevende å betjene og i tillegg direkte farlige / umulige å betjene når det er stålis. Det er ikke alle som måker snø eller strør!

Formuleringen om at postkasse : " - skal plasseres i eller ved innkjørsel og max 100 meter derfra" – er som et dolkestøt å betrakte i forhold til de som har fått i oppdrag at få samlet flest mulig postkasser på samlestativ. Det er ledere på laveste nivå som får uriasposten med å få dette gjennomført, og det er mange ledere for omdelingsenheter som har fått personlige psykiske problemer på grunn av dette og pga av manglende klarhet i lovteksten. Mener det i gamle dager var noen flere ord i ovennevnte setning og har påpekt dette flere ganger tidligere. Setningen burde ha flg ordlyd: - **skal plasseres i eller ved innkjørsel og max 100 meter derfra i veiens**

lengderetning. Tilføyelsen av de 3 siste ord vil gjøre en himmelvid forskjell! Slik det er nå kan mottakere med loven i hånd plassere postkassen innenfor en sirkel med radius på 100 meter fra innkjørselen – og det har mange gjort.

For øvrig bør det også nedfelles i loven at åpningen på kassene i et kasseanlegg bør være av en slik størrelse at det vil være mulig å betjene kassene med naturlig størrelse på brev / blader uten å måtte lukke hovedlåsen opp. Pr i dag er det mange kasser med åpning på bare ca 5mm.

Når det snakkes om tilgang til låste boenheter og låste kasseanlegg, så er det noen i en yrkesgruppe som ser ut til å være utelatt. Det er en del mindre private firma som driver med omdeling av uadressert reklame. A-media og Norpost er så store at de naturlig kommer i betraktning, men evt tillatelser må også kunne gjelde for lokale distributører i mindre geografisk avgrensede områder. Evt ny postlov bør ha en spesifikk passus for akkurat disse bedrifter fordi de utfører et lovlig erverv og imøtekommer et behov for lokale næringsdrivende, men de møter utrolig liten forståelse og fleksibilitet fra mange eiere av låste boenheter.

Selv om lokalPosten har betjent Kongsberg i 13 år, så er det mange som glemmer at vi også skal ha melding om flytting / oppbevaring. Mange tror at det holder å gi beskjed til Posten Norge og at alle andre (inkludert aviser) automatisk får melding. Skal det åpnes opp for flere distributører/tilbydere, burde det være en form for felles plattform for flytting / omadressering / oppbevaring / dødsfall ect. Jeg var i sin tid initiativtaker til Posten Norges adresseringssystem, og vet at det ikke skulle by på særlig store utfordringer for andre aktører å bli knyttet til dette system. Systemet blir oppdatert via GAB, men det bør også kunne oppdateres via folkeregisteret. I det daglige virke ser vi ofte feillevert post (særlig fra A-media og Norpost) – det være seg adressert post (blader / tidsskrifter) som er satt ovenpå kasseanlegg eller lagt i postkasse. Yrkesstoltheten gjør at vi tar disse brev med tilbake og sender i retur til tilbyderen – selv om vi ikke har noe med dette å gjøre. Det virker som om at nevnte aktører ikke har noe retursystem og det bør kreves av alle tilbydere i en situasjon hvor postmonopolet evt blir opphevet. lokalPosten har prøvd å få til en ordning med Posten Norge ang dette, men de har ikke villet inngå noen avtale. På den andre siden får vi i lokalPosten daglig brev / blader, som har blitt distribuert av Posten Norge i vårt system. På forespørsel om hva vi skal gjøre med disse sendinger har vi bare møtt ett skuldertrekk og det ble uttalt at det ikke var deres problem og vi kunne gjøre med det som vi ville! Dette kom frem på et møte vi hadde med Posten Norge for en god del år siden. Om noen av våre sendinger kommer inn i Posten Norges system, blir de rask vekk ilagt straffeporto og gebyr! Dette er ett område hvor det må lages en avtale tilbydere imellom slik at man er sikker på at posten kommer frem til mottaker. Pr i dag legger vi naturligvis feillagt post tilbake til Posten Norge uten noen gebyrer – men det bør være likt for alle.

At Posten Norge har en nedgang i utlevert post på lørdager, skyldes i hovedsak at de kun tar ut A-post. Dette ble i sin tid innført for å spare på personalutgiftene; på lørdager kjører budene ½ - 1 rute "ekstra" sett i forhold til rutene som kjøres mandag til fredag. Helt klart vil lørdagsstengning bety enorme besparelser og de fleste mottakere vil trolig ikke lide noen skade i forhold til det. Avsender er derimot ikke så fornøyd – mange blader og tidsskrifter er pr i dag B-post, og avsender må innfinne seg med å få disse sendinger inn i systemet såpass tidlig at de blir utlevert på fredager, men det er også en del fagtidsskrifter som sendes som A-post og forventes omdelt på lørdager (bl.a. er

Biblioteker faste mottakere av slike tidsskrifter og mange kommer der for å lese på lørdager) nettopp fordi det store flertallet har fri på lørdager, og da er det en ypperlig dag for lesning av fagtidsskrifter/blader og annen omfattende litteratur. Ved lørdagsstengning vil i tillegg betalingsdato for tilsendt faktura forkortes – det kan ha en viss betydning for folk med dårlig betalingsevne.

For en del år tilbake utfordret vi Posten Norges postkassemonopol., og som det eneste sted i landet (tror vi) har det blitt satt opp et privat postkassestativ med 80 postkasser til et stort handlesenter og med lokalPosten as som nøkkelsvarlig. Posten Norge måtte henvende seg til oss for å få tilgang til nøkler, hvilket de selvfølgelig fikk mot skriftlig kvittering. Vi løste det veldig smidig lokalt og med en stor grad av humor, men det var en ny situasjon for det postale Norge og satte nokk en støkk i Posten Norge sentralt: at her var det et område hvor det ikke var monopol. I etterkant har vi overdratt nøkkelsvaret til Handlesenterets ledelse. Som et an passant, så tok det oss 3 år å få nøkler til hovedlås i kasseanlegg fra Posten Norge!

En oppheving av postmonopolet på adressert post under 50 g vil selvsagt være gobit for en del private aktører i markedet. Grunnen til at vi kun nevner A-media og Norpost, er at de er i vårt område og at vi derfor har kjennskap til dem. Det finns sikkert andre store aktører andre steder i landet som i ikke har kjennskap til og derfor ikke nevner. Men Posten Norges utsagn om at noen vil skumme fløten i tettbygd strøk er helt klar det som vil skje. For A-media og Norpost vil slike sendinger representere en ekstra inntekt med minimale utgifter i og med at de har et så stort område de betjener fra før av. Så vidt vi vet så betjener A-media sitt område daglig mand – sønd, men Norpost har kun omdeling 3 dager i uka; men ingen representasjon i de 3 nordligste fylker.! Vi tror daglig utdelingsfrekvens vil være av mindre betydning for avsender av store landsbaserte adresserte utgivelser, for dem vil pris være avgjørende. Og det er klart at et firma som har fordelingen ca 80/20 (innteketer/utgifter), så er det basis for å dumpe prisene. Når de i har tillegg mange utenlandske ansatte, hvis norskkunnskaper det kan stilles spørsmål ved og hvis lønns- og ansettelsesvilkår er ukjente, så vil det trolig være gode penger å tjene. Og for de virkelig store aktører (sender mange millioner brev pr år) ser det ikke ut til at de er så nøye på om alle sendinger kommer i rett kasse, virker som om de aksepterer at en viss prosentdel forsvinner i løse luften! Dette gjør at slike bedrifter ikke trenger å anstrenge seg så voldsomt med å opprette returpunkter og returordninger. Og det synes vi blir en urettferdig konkurransevridning og bør kreves av alle tilbydere. For en postoperatør er enhver sending like verdifull – om det er en rekommandert sending – eller uadressert reklame, så er det like viktig at sendingen kommer frem og kommer til rett person/postkasse. Rettigheter og plikter på dette område bør derfor klargjøres med all tydelighet i evt ny postlov.

Vedrørende tilgang til låste boenheter og hovednøkkel til postkasseanlegg; Manglende tilgang er selvfølgelig en av de store hindringer for etablering av konkurrerende virksomhet til Posten Norge. Det er en meget tidskrevende og frustrerende prosess å få utlevert nøkler både fra eiere av låste boenheter og fra Posten Norge. Grunnet at vi er kjente personer i Kongsberg, har det gått forholdsvis bra for oss, men det tok 3 år før vi fikk nøkler fra Posten Norge til hovedlås i kasseanlegg. Det er derfor meget positivt at det i forslag til ny postlov hjelmes mulighet for tilbyder å få nøkkel av Posten Norge uten å måtte gå den tunge veien om nøkkelsvarlige i låste boenheter. Grunnet sikkerhet bør det derfor også være en form for godkjenning og registrering av Post og Teletilsynet hvis man påkaller seg retten til å være en tilbyder av post.

Interessant fenomen oppstår i forhold til eiendomsrett. Selvfølgelig har enhver borger eiendomsrett til sin postkasse- de har jo selv kjøp og betalt den - og postloven fastslår at post er å betrakte som utlevert når posten er lagt i postkassen (postboks: når posten er hentet). Vi har flere ganger stilt følgende spørsmål: **kan selve prosessen med å legge post i en postkasse ansees som værende en funksjon i det offentlige rom?** Vi formoder (og skulle ønske at dette, som foreslått, blir presisert i ny postlov) at enhver borger i Norge har plikt til å sette opp en postkasse / leveringspunkt og har plikt til å motta adressert post! Storsamfunnet og alle avsendere av post må kunne – og **ha rett** til å - komme i skriftlig kontakt med enhver borger. Hva borgeren gjør med mottatt post er da vedkommendes privatsak. Det går an å reservere seg mot uadressert post – det er forståelig - men det ville bli totalt anarki hvis man skulle få rett til å reservere seg mod adressert post. Men det er jo faktisk det som blir resultatet når mottaker nekter tilbydere adgang til låste boenheter! Med dette i bakhodet, bør det jo egentlig være en selvskrevet rett for enhver godkjent tilbyder å få tilgang til låste boenheter eller kunne kreve at disse setter opp postkasser / leveringspunkter utenfor den låste boenhet. På dette punkt bør postloven bli klinkende klar – og det bør nøye beskrives hva som er det offentlige rom og det offentliges interesse og hva som er privat og kan disponeres etter mottakers for godt befinnende. Det bør være krystallklart at det er tilbyder som har lovmessig rett til å bestemme hvor postkassen skal plasseres og hvis det er akseptabelt med plassering bak låst dør, da har tilbyder lovmessig rett til å få uhindret tilgang – dvs få nødvendige nøkler utlevert uten diskusjon! Det samme fenomen oppstår ved levering til bedrifter og privatpersoner med postboksadresse. Kan det kreves tilgang til baksiden av postboksanlegg sli at alle tilbydere selv kan legge post til mottaker? Hvis post leveres til personalet som betjener postboksanlegget vil de bruke tid på inhegging og tid er penger. Hvis private tilbydere skal betale for denne tjenesten, så vil det ikke være et åpent og fritt ikke-diskriminerende marked? Tror en meget rimelig terminalavgift kunne være en rimelig ordning. Vi har foreslått dette for Posten Norge, men fikk til svar at de ikke hadde noen konto for slik betaling og at det ville koste mer i administrasjon enn det de evt ville kunne få i inntekt. Men det skulle vel ikke være vanskeligere enn ordningen med ”svarsendinger”. Vi stiller oss gjerne til personlig disposisjon for evt utdypning av dette sentrale punkt hvis det ønskes.

Selv om vi er en privat postoperatør og konkurrent til Posten Norge så er vi også opptatt av Norges samlede postale ve og vel. Slik som Statsskog og Forsvarsindustrien benevnes som Norges arvesølv, slik vil Posten Norges evne til å nå 98% av Norges befolkning med en skriftlig henvendelse på 1 eller 2 dager være å betrakte som en utrolig stor access. I en stadig mer digitalisert hverdag ser vi at sårbarheten øker i samme grad. Det skal ikke mer enn en ekstra kraftig solstorm til eller en ondsinnet hacking/terrorhandling før all nettbasert kommunikasjon kan bli slått ut eller lammet i kortere eller lengre tid. I en evt slik krisesituasjon vil informasjon til landets befolkning kunne være av vital betydning og det bør derfor være slik at alle tilbydere må få et pålegg om en slik omdeling for å kunne bli tilbydere, og at det på forhånd lages klare avtaler for hvordan en slik utsending skal håndteres. Dette kan samholdes / samordnes med behovet for ”terminaltransport”. Det er nesten ganske uhørt at det er 20 – 25 forskjellige transportfirma som frekventerer en by som Kongsberg. Det burde være mulig å få til en felles transport ikke bare til Kongsberg, men også gjennom landet. Dels via jernbanen og dels gjennom Posten Norges Hovedveisnett. Om Posten Norge taper noe innenfor omdeling av brevpost, ville de kunne ta noe inn igjen på terminaltransport. Terminaltransport definerer vi som ting/pakker/brev, som sendes fra firma A til en avdeling/partner til Firma A ett annet sted i Norge og til en pris som muliggjør at Firma A, avdelingen/partneren og transportøren alle sitter igjen med en brukbar fortjeneste.

I merknader til kapittel 5 står det at Posten Norge har inngått avtaler med eiere av bolig – og forretningseiendommer om rett til å disponere nøkler som gir tilgang til oppganger og postkasseanlegg. Vi har undersøkt dette og alle "vet" at det finns, men ingen i Posten Norge kan fremvise noen skriftlige avtaler! Det som har skjedd (tror vi) er at Posten Norge har gått til eier og sagt at de ikke får post hvis det ikke blir utlevert nøkkel (i kortversjon og sikkert vennlig og velmenende sagt) – Posten Norge har også gjennom tidene vært enerådende i forhold til oppsetting av postkasser og har derfor naturligvis kunnet påberope seg en eiendomsrett til nøkler til hovedlåsene. Sum summarum har Posten Norge et selvbestaltet system, som etter hvert har utviklet seg til det, som i dag blir sett på som rett og lovlig! Vi forstår hvorfor Posten Norge har gjort dette gjennom tidene og årsakene til det – og har full forståelse for det – hva annet kunne de gjøre!! Men hadde bare lyst til å kommentere det med avtaler – dette fordi Posten Norge ved flere anledninger har krevd av oss, at vi skal fremvise skriftlig tillatelse fra eier, før vi evt kan få utlevert nøkkel til låste boenheter.

Spesifikke kommentarer:

§4 Definisjoner

Kunne være interessant å få klargjort hvordan : " .. en begrenset krets av avsendere og mottakere." defineres. LokalPosten har en fast begrenset kundekrets og deler ut i et begrenset område (7 postnumre i Kongsberg) – vil det si at den omdeling vi driver med ikke omfattes av monopolet. Vårt tilbud er ikke tilgjengelig for alle (allmenheten)– kun faste avtalekunder (bedrifter / foreninger)?

§8: UNNTAK FRA LEVERINGSPLIKT.

-Adressen kan være kjent, men det kan være 10 postkasser på adressen og 3 uten navn!! Det bør presiseres i loven at postkasser ect skal være tydelig merket med navn på alle som skal motta post via kassen og at korrekt adresse også er påført (dette har stor betydning hvor det for eksempel er: 8 a-b-c-d osv.

(tilbydere bør få adgang til folkeregisteret hvis levering blir pålagt)

§9 – Hva er ikke-diskriminerende vilkår? – klare avtaler ang fremsending og pris må være et must her!!

§19 Utlerveringspostkasse

Punkt1. Setningen bør tilføyes: " I tettbygd strøk.....eller inntil 100 meter fra port/innkjøring i **veiens lengderetning.**" I tillegg bør det presiseres at leveringspliktig tilbyder har lovmessig rett til å bestemme postkasseplasing og ikke som det står i forslaget: "...kan anmode om at utleveringspostkassen flyttes etter reglene i § 20"

§28. Ikke-leverbar sending

Sammenholdt med kommentar til § 8 – bør noteres at en sending er ikke-leverbar hvis det ikke er navn og adresse på postkassen.

§ 37

I hvor lang tid skal tilbyder ettersende post – annet sted står det 1 år – bør presiseres her og om tjenesten skal / kan være prisbelagt.

Dette er et meget sentralt punkt for private tilbydere – det må lages helt klare linjer og avtaler mht videreformidling av denne type post, det holder ikke at det står så vagt som nå. Det åpner opp for diskriminering og misforståelser. Tilbyder bør sette seg rundt et bord med Post og Teletilsynet og lage helt klare avtaler seg imellom.

Avslutningsvis takker vi for å bli invitert som høringsinstans – håper vårt bidrag hjelper i prosessen – skulle det være noe som er uklart / ønskes utdypet, så står vi gjerne til disposisjon.

Mvh lokalPosten as

Postboks 3

3601 Kongsberg

Tlf 92055888

v/ jørn rasmussen (daglig leder)